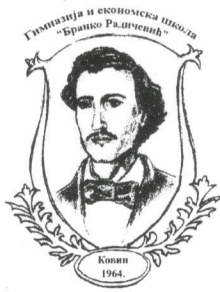

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Гимназија и економска школа
„Бранко Радичевић“ Ковин
Цара Лазара 197
Број: 478 /2018
Ковин, 28.06 .2018.год

Тел/Факс +381 13 742 300
Web-презентација школе:
<http://www.gimeko.edu.rs/>
E-mail: gimnazijakovin@yahoo.com
Жиро рачун: 840-1178660-89
ПИБ: 101405952

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ГИМНАЗИЈЕ И ЕКОНОМСКЕ ШКОЛЕ ‘БРАНКО РАДИЧЕВИЋ’

за период од 2018. до 2022. године

Јун, 2018.
Ковин

САДРЖАЈ

		Бр. стр.
1.	Уводне напомене	3
2.	Основни подаци о школи	3
3.	Полазне основе за израду школског програма	4
4.	Циљеви школског програма	4
5.	Назив, врста и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује	7
5.1	Наставни план за гимназију општег типа	8
5.2	Наставни план за гимназију за ученике са посебним способностима за информатику и рачунарство	10
5.3	Наставни план за образовни профил економски техничар	15
5.4	Наставни план за образовни профил пословни администратор	19
6.	Начин остваривања принципа, циљева и исхода образовања и стандарда постигнућа у образовно-васпитном раду	23
7.	Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма	25
8.	Врсте активности у образовно-васпитном раду	25
9.	Програм допунског, додатног и припремног рада	28
10.	Програм слободних активности / секција	30
9.	Програм и активности којима се развијају способности за решавање проблема, комуникација и тимски рад, самоиницијатива и предузетнички дух	30
10.	Програм културних активности школе	32
11.	Програм каријерног вођења и саветовања	33
12.	Програм заштите животне средине	34
13.	Програм заштите и превенције од насиља, злостављања и занемаривања	36
14.	Програм развијања здравих стилова живота	39
15.	Програм школског спорта	40
16.	Програм сарадње са локалном самоуправом	41
17.	Програм сарадње са породицом	42
18.	Програм излета и екскурзија	42
19.	Програм безбедности и здравља на раду	45
20.	Програм рада ученичких организација у школи	45
21.	Индивидуални образовни планови	47
22.	Програм школског маркетинга	47

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Израда Школског програма Гимназије и економске школе "Бранко Радичевић" у Ковину реализована је на основу одредби закона, подзаконских прописа и општих аката школе, а у складу са Развојним планом школе и резултатима самовредновања рада.

О ШКОЛИ

Гимназија "Бранко Радичевић" из Ковина основана је 1964. год. школске 1975/76, почиње да спроводи програм заједничке основе средњег образовања. У школској 1977/78 прераста у школски центар "Бранко Радичевић", а 1981 год. интегрише се са пољопривредном школом у средњу школу "Вељко Влаховић" са пољопривредном, електротехничком, прехранбеном, грађевинском и металском струком. Школске 1990/91 започиње процес образовања и васпитања по плановима и програмима гимназије општег типа.

Школа има решење о испуњености услова за бављењем образовно васпитне делатности од Министарства просвете Републике Србије Београд 022-05-123/94/0309 од 07. 02. 1994. год. Седиште школе је у улици Цара Лазара 197. Од центра града удаљена је 1,5км. Школска зграда је спратна, изграђена 1972 године са два улаза. Има 15 учионица, од тога кабинете за хемију и физику, 3 кабинета за информатику и кабинет за пословног администратора, спортску салу са две свлачионице, 11 мокрих чворова, библиотеку, кухињу, канцеларију директора, секретара, стручног сарадника, зборницу, простор за продају ужине, трим стазу, отворен спортски терен и паркинг.

У истој згради делатност обавља и Основна школа "Десанка Максимовић", а пошто се потребе и услови рада разликују, стручни органи Гимназије, Школски одбор и Савет родитеља, као и Ученички парламент сматрају да се делатност Гимназије и економске школе треба одвијати у посебној згради. До великих потешкоћа у организацији наставе и административно-техничких послова долази на крају школске године (матурски испити, који се одвијају у смени када Основна школа има редовну наставу), у време сређивања школске документације, поделе ђачких књижица и сведочанстава и диплома, у време поправних испита, које обе школе организују у исто време, јер се тада у школској згради налазе ученици, наставници и помоћно – техничко особље обе школе. Зато долази до грешака у раду, повећане нервозе запослених у обе школе и веома често жалби запослених на услове рада. Због тога је од локалне заједнице, Покрајинског секретаријата за образовање, Министарства просвете, већ у неколико наврата, писменим путем, тражено да постојећи проблем реши. На жалост, проблем до сада није решен.

Решењем Покрајинског секретаријата за образовање и културу од 09. 11. 2004. год. формира се мешовита школа Гимназија и економска школа. Школске 2005/06 уписан је образовни профил економски техничар, а 2008/09 образовни профил финансијски техничар. У школској 2013/2014 години школа је уписала прву генерацију ученика на смеру Пословни администратор.

Решењем Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице бр. 128-022-141/2018-01 од 14.03.2018. о испуњености услова у погледу простора, опреме, наставних средстава и потребног броја наставника и стручних сарадника формира се нов образовни профил у гимназијском одељењу за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику.

ОПШТА ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ

Образовно-васпитни рад организован је по утврђеном плану и програму, а одвија се у оквиру 12 одељења.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм у Гимназији и економској школи “Бранко Радичевић” доноси се на основу:

1. Правилника о наставном плану и програму за гимназију, објављеног у „Службеном гласнику РС-Просветни гласник“ бр. 5/90, 3/91, 3/92, 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 11/2004, 18/2004, 24/2004, 3/2005, 11/2005, 2/2006, 6/2006, 12/2006, 17/2006, 1/2008, 8/2008, 1/2009, 3/2009, 10/2009, 5/2010, 7/2011 и 17/2013
2. Правилника о наставном плану и програму образовања и васпитања за заједничке предмете у стручним и уметничким школама („Службени гласник СРС - Просветни гласник”, број 6/90 и „Просветни гласник”, бр. 4/91 7/93, 17/93, 1/94, 2/94 2/95, 3/95, 8/95, 5/96, 2/02, 5/03, 10/03, 24/04, 3/05, 6/05, 11/05, 6/06, 12/06, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10 и 8/10
3. Правилника о изменама правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи-економија („Просветни гласник“, бр.11/13 од 28.06.2013.године)
4. Правилника о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи („Просветни гласник“, бр. 11/13 од 28.06.2013. године
5. Правилника о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада економија, право и администрација–област економија („Просветни гласник“, бр. 4/13 од 15.05.2013.го
6. Правилника о изменама Правилника о наставном плану и програму за стицање образовања у трогодишњем и четворогодишњем трајању у стручној школи за подручје рада економија, право и администрација – област право и администрација („Просветни гласник“, бр. 4/13 о
7. Правилника о наставном плану и програму средњег стручног образовања у подручју рада економија, право и администрација („Просветни гласник“, бр. 10/12 од 14.08.2012. године)

Школски програм доноси се у складу са:

1. Законом о основама система образовања и васпитања, објављеног у „Службеном гласнику РС“ бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 88/2017
2. Законом о средњој школи, објављеног у „Службеном гласнику РС“ бр. 55/2013,101/2017
3. Школским развојним планом за период од 2018. до 2021. године
4. Резултатима самовредновања рада школе.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Циљеви Школског програма су:

1. Остваривање пуног интелектуалног, емоционалног, социјалног и физичког развоја сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

2. Стицање квалитетних знања, вештина и ставова који су неопходни за лично остварење и развој, инклузију, наставак школовања и запослење;
3. Развијање језичких, математичких и научних компетенција, као и међупредметних компетенција – дигиталних, учења како се учи, међуљудских и грађанских компетенција и културног изражавања;
4. Развој ставралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
5. Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија;
6. Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу ради унапређења личног живота, економског, социјалног и демократског развоја друштва;
7. Развој свести о себи, самоиницијативе, способности самовредновања и изражавања свог мишљења;
8. Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
9. Развој и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
10. Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
11. Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства и пријатељства;
12. Развијање способности за улогу одговорног грађанина, за живот у демократски уређеном и хуманом друштву заснованом на поштовању људских и грађанских права, права на различитост и бризи за друге, као и основних вредности правде, истине, слободе, поштења и личне одговорности;
13. Формирање ставова, уверења и система вредности, развој личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности држави Србији, поштовање и неговање српског језика, традиције и културе српског народа, националних мањина, и етничких заједница, других народа, развијање мултикултурализма, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
14. Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
15. Повећање образовног нивоа становништва и развој републике Србије као државе засноване на знању.

Остваривањем Школског програма, очекује се развијање следећих компетенција:

1) Компетенција комуникације на српском језику

Ученик је у стању да разуме, користи и критички размишља о идејама, чињеницама, осећањима и ставовима које изражавају други на српском језику у усменом и писаном облику. У стању је да изрази и тумачи сопствене мисли, ставове, осећања у усменом и писаном облику на српском језику. Ученик користи српски језик да би учествовао у различитим друштвеним и културним ситуацијама на примерен, конструктиван и креативан начин.

2) Компетенција комуникације на страном језику

Ученик је у стању да разуме, користи и критички размишља о идејама, чињеницама, осећањима и ставовима које изражавају други на страном језику у усменом и писаном облику. У стању је да изрази и тумачи сопствене мисли, ставове, осећања у усменом и писаном облику на страном језику. Ученик користи страни језик да би учествовао у различитим друштвеним и културним ситуацијама на примерен, конструктиван и креативан начин;

3) Математичка компетенција

Ученик је у стању да користи, опише и објасни математичке појмове и процедуре,

предвиди појаве, доноси математички засноване одлуке и решава проблеме у различитим ситуацијама. Ученик може да идентификује и разуме улогу коју математика има у савременом животу и активно, конструктивно и критички учествује у животу заједнице и доприноси њеном развоју.

4) Научно-технолошка компетенција

Ученик је у стању да користи и примењује знање и научне методе при препознавању научних проблема, формулише научна објашњења појава и изводи на чињеницама засноване закључке о научно релевантним питањима. Ученик разуме науку као најзначајнији облик људског сазнања и делатности за развој друштва, поседује свест о начинима на који наука и технологија обликују живот у савременом друштву и разуме колико је важно имати одговоран однос према употреби научних достигнућа за данашње и будуће генерације.

5) Компетенција за решавање проблема

Ученик је у стању да препозна, разуме и реши проблемске ситуације у којима решење није видљиво на први поглед, користећи знања и вештине стечене из различитих предмета. Решавање проблема подразумева и спремност ученика да се ангажује и конструктивно и промишљено допринесе решавању проблема са којима се суочава заједница којој припада.

6) Информатичка компетенција

Ученик компетентно и критички користи технологије информационог друштва у разноврсним ситуацијама и активностима да би остварио личне циљеве и активности, конструктивно и промишљено учествовао у животу заједнице.

7) Компетенција за учење

Ослањајући се на претходна знања и искуства, ученик је у стању да организује учење, самостално или у групи, на ефикасан начин и у складу са сопственим потребама. Ученик је свестан начина на који учи и расположивих ресурса за учење (књиге, интернет, друге особе итд.), мотивисан је да учи, може да управља процесом учења и превазилази тешкоће са којима се суочава током учења.

8) Компетенција за одговоран однос према здрављу

Ученик је свестан, краткорочних и дугорочних, последица понашања које угрожава физичко и ментално здравље особе, има изграђене здраве животне стилове и спреман је да се понаша у складу са њима.

9) Компетенција за управљање сопственим понашањем и спремност за акцију

Ученик је у стању да идеје преточи у акцију. То подразумева критичко мишљење, креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност планирања и управљања активношћу – било самостално или у оквиру тима ради – ради остварења циљева. Ученик разуме контекст у коме се одвијају активности, уме да се усклади са њим и искористи могућности које се нуде.

10) Социјална компетенција (сарадња, тимски рад)

Ова врста компетенције омогућава ученицима да делотворно и конструктивно учествују у друштвеном животу, не угрожавајући интересе, потребе, осећања, права других, чиме се јача друштвена кохезија у Србији. Ученик уме да сарађује и тимски ради на решавању проблема, који су од значаја за њега и ширу друштвену заједницу.

11) Грађанска компетенција за живот у демократском друштву

Ученик разуме основне појмове, институције, процедуре, принципе и вредности демократског друштва, свестан је места и улоге грађанина за развој и одржање демократског друштва, разуме изазове са којима се суочава савремено друштво и држава и спреман је да активно и конструктивно учествује у различитим сферама друштвеног живота.

12) Културна компетенција

Ученик разуме значај који култура има за развој и просперитет појединца и друштва, у стању је да интерпретира културна дела и повеже их са својим личним искуством да би га осмислио и обогатио. Ученик разуме значај креативног изражавања идеја, мисли, осећања у различитим медијима (музика, књижевност, извођачке и визуелне уметности).

13) Компетенција за одрживи развој

Ученик има свест да задовољење потреба садашњице не сме да угрози могућност будућих генерација да задовоље своје потребе, свестан је важности очувања животне околине и спреман је да се ангажује на конструктиван и креативан начин у очувању животне околине кроз самосталну активност и укључивање у различите друштвене акције.

Назив, врста и трајање свих програма образовања и васпитања које школа остварује

Школским програмом Гимназије и економске школе „Бранко Радичевић“ обухваћени су наставни планови образовања и васпитања које школа остварује.

У оквиру подручја рада Гимназија заступљени су:

- општи смер гимназије и
- гимназија за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику

У оквиру подручја рада економија, право и администрација заступљени су:

- образовни профил - економски техничар
- образовни профил – пословни администратор за II, III и IV разред

Настава се остварује на српском језику.

Наставни план за општи тип гимназије

Трајање образовања: четири године

Наставни план и програм предмета објављен је у „Сл. гласник РС - Просветни гласник”, бр. 5/90 и "Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 3/91, 3/92, 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/2002, 5/2003, 10/2003, 11/2004, 18/2004, 24/2004, 3/2005, 11/2005, 2/2006, 6/2006, 12/2006, 17/2006, 1/2008, 8/2008, 1/2009, 3/2009, 10/2009, 5/2010 и 7/2011)

Ред. бр.	I ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД					ДРУГИ РАЗРЕД					ТРЕЋИ РАЗРЕД					ЧЕТВРТИ РАЗРЕД					УКУПНО					
		разр. час. наст.		нас. у бло ку		год.	разр. час. наст.		нас. у бло ку		год.	разр. час. наст.		нас. у бло ку		год.	разр. час. наст.		нас. у бло ку		год.	разр. час. наст.		нас. у бло ку		год.	
		недељно	годиш.	недељно	годиш.		недељно	годиш.	недељно	годиш.		недељно	годиш.	недељно	годиш.		недељно	годиш.	недељно	годиш.							
		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т	В	Т	В		Т
1.	Српски језик и књижевност	4	148		4	140		4	144		4	128		16	560												
3.	Први страни језик	2	74		2	70		4	144		3	96		11	384												
4.	Други страни језик	2	74		2	70		2	72		2	64		8	280												
5.	Латински језик	2	74		2	70		-			-			4	144												
6.	Устав и права грађана	-			-			-			1	32		1	32												
7.	Социологија	-			-			-			2	64		2	64												
8.	Психологија	-			2	70		-			-			2	70												
9.	Филозофија	-			-			2	72		3	96		5	168												
10.	Историја	2	70		2	74		2	72		2	64		8	280												
11.	Географија	2	74		2	70		2	72		-			6	216												
12.	Биологија	2	74		2	70		2	72		2	64		8	280												
13.	Математика	4	148		4	140		4	144		4	128		16	560												
14.	Физика	2	74		2	70		3	108		2	64		9	316												
15.	Хемија	2	74		2	70		2	72		2	64		8	280												
16.	Рач. и	2	274	7	-	-	-	6	-	1	-	36	3	-	1	-	32	3	3	1	10	15					

	информатика			4				0				0			0			5	7
17.	Музичка култура	1		37		1		35		-			-				2		72
18.	Ликовна култура	1		37		1		35		-			-				2		72
19.	Физичко васпитање	2		74		2		70		2		72		2		64		8	280
	Укупно А:	29	1	103	37	-	30	-	106	50	60	-	30	1080	30	-	30	960	300
	Укупно А:	30		1110		30		1110		30		1110		30		990		120	4320

II Наставни план изборне наставе: број часова верске наставе и грађанског васпитања у I, II, III и IV разреду износи по један час недељно. Верска настава и грађанско васпитање остварују се као изборни предмети.

Изборни предмет	Први разред		Други разред		Трећи разред		Четврти разред		Укупно	
	нед	год	нед	год	нед	год	нед	год	нед	год
Верска настава	1	37	1	35	1	36	1	32	4	140
Грађанско васпитање	1	37	1	35	1	36	1	32	4	140

III Остали обавезни облици образовно-васпитног рада

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада	Први разред	Други разред	Трећи разред	Четврти разред	УКУПНО
	годишње	годишње	годишње	годишње	годишње
1. Час одељ. стар.	74	70	72	64	280
2. Додатни рад	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120
3. Допунски рад	до 30	до 30	до 30	до 30	до 120

IV Факултативне ваннаставне активности:

1. екскурзије ученика предвиђене су да трају три дана у прве три године и у четвртном разреду седам дана,
2. стваралачке и слободне активности ученика од 30 до 60 часова у сваком разреду,
3. хор са два часа недељно,
4. културна јавна делатност школе са три радна дана у школској години – обележавање Светог Саве 27.јануара , Дана школе 09.маја и свечане доделе диплома са кратким програмом у Центру за културу Ковин.

V Школа нема факултативне наставне предмете.

ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА

Разред	Разредно-часовна настава	Настава вежби Рачунарство и информатика	Обавезне и факултативне ваннаставне активности	Укупно радних недеља	Остали радни дани
I	37 недеља	-	2 недеље	39	-
II	35 недеља	2 недеље	2 недеље	39	-
III	36 недеља	1 недеља	2 недеље	39	-
IV	32 недеља	1 недеља	2 недеље	35	2 недеље матура

Разредно-часовна настава остварује се у две смене, за све разреде и сва одељења. Допунска и додатна настава, као и факултативне наставне и ненаставне активности реализују се у пре и после часова редовне наставе.

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ЗА ГИМНАЗИЈУ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКУ

Наставни план и програм остварује се у складу са:

1. Правилником о наставном плану и програму за гимназију („Службени гласник СРС – Просветни гласник”, број 5/90 и „Просветни гласник”, бр. 3/91, 3/92, 17/93, 2/94, 2/95, 8/95, 23/97, 2/02, 5/03, 10/03, 11/04, 18/04, 24/04, 3/05, 11/05, 2/06, 6/06, 12/06, 17/06, 1/08, 8/08, 1/09, 3/09, 10/09, 5/10, 7/11, 4/13, 14/13, 17/13, 18/13, 5/14, 4/15, 18/15, 11/16 и 13/16), у делу који се односи на природно-математички смер гимназије, са наставним планом и програмом за предмете:

- 1) српски језик и књижевност;
- 2) српски као нематерњи језик;
- 3) страни језик;
- 4) физика (први, други и трећи разред);
- 5) психологија;
- 6) филозофија;
- 7) грађанско васпитање;

и у делу који се односи на друштвено-језички смер гимназије, са наставним планом и програмом за предмет:

- 1) хемија;

2. Правилником о наставном плану и програму предмета верска настава („Просветни гласник”, бр. 6/03, 23/04, 9/05 и 11/16);

3. Правилником о наставном плану и програму за обдарене ученике у Математичкој гимназији („Службени гласник Републике Србије – Просветни гласник”, бр. 12/16 и 13/16), и то са планом и програмом предмета:

- 1) историја;
- 2) географија;
- 3) биологија;

ЦИЉЕВИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА ГИМНАЗИЈУ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА РАЧУНАРСТВО И ИНФОРМАТИКУ

Циљ образовања и васпитања за гимназију за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику је да се путем стицања функционалних знања, овладавања вештинама, формирања ставова и вредности, у оквиру предвиђених наставних предмета, обезбеди:

- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој ученика у складу са њиховим способностима, потребама, интересовањима;
- стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју информатичке писмености неопходне за даље школовање, живот и рад у савременом друштву;
- унапређивање језичке, уметничке, културне, научне, техничке и математичке писмености, што је неопходно за наставак образовања и професионални развој;
- подршка развоју међупредметних компетенција.

Међупредметне компетенције обезбеђују ученицима успешно сналажење у свакодневном животу и раду. Оне су резултат великог броја активности које се остварују у свим наставним предметима и током целокупног гимназијског школовања. За њихов развој важни су не само садржаји већ и методе којима се оне проучавају – требало би да доминирају истраживачке и интерактивне методе, рефлексивна, критичко мишљење, кооперативно учење и друге методе које јачају учешће ученика у образовно-васпитном процесу.

**НАСТАВНИ ПЛАН ЗА ГИМНАЗИЈУ ЗА УЧЕНИКЕ СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА РАЧУНАРСТВО И
ИНФОРМАТИКУ**

	I РАЗРЕД					II РАЗРЕД					III РАЗРЕД					IV РАЗРЕД					УКУПНО			
	недељно		годиниње			недељно		годиниње			недељно		годиниње			недељно		годиниње			годиниње			Σ
	Т	В	Т	В	нас. у блоку	Т	В	Т	В	нас. у блоку	Т	В	Т	В	нас. у блоку	Т	В	Т	В	нас. у блоку	Т	В	нас. у блоку	
Г ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	26	4	936	144	30	26	4	936	144	30	22	8	770	280	60	24	6	744	186	60	3386	754	180	4320
1. Српски језик и књижевност	4		144			3		108			3		105			4		124			481			481
1.1. _____ језик и књижевност*	4		144			3		108			3		105			4		124			481			481
2. Српски као нематерњи језик*	2		72			2		72			2		70			2		62			276			276
3. Страни језик	2		72			2		72			2		70			2		62			276			276
4. Историја	2		72			2		72													144			144
5. Географија	2		72			2		72													144			144
6. Музичка култура	1		36																		36			36
7. Физика	2		72			3		108			3		105			4		124			409			409
8. Хемија	2		72			2		72													144			144
9. Физичко васпитање	2		72			2		72			2		70			2		62			276			276
10. Математика	5		180			5		180			5		175			5		155			690			690
11. Дискретна математика						2		72													72			72
12. Биологија											3		105			3		93			198			198
13. Психологија											2		70								70			70
14. Ликовна култура											1		35								35			35
15. Социологија са правима грађана																2		62			62			62
16. Филозофија																2		62			62			62
17. Примена рачунара	1	2	36	72			2	72			2		70								36	214		250
18. Програмирање	1	2	36	72	30	1	2	36	72	30	2		70	30							72	214	90	376

19. Рачунарски системи	2		72																		72			72
20. Оперативни системи и рачунарске мреже						2		72													72			72
21. Објектно оријентисано програмирање											1	2	35	70	30						35	70	30	135
22. Базе података											2		70			2		62	30		132	30		162
23. Програмске парадигме																2		62	30		62	30		92
24. Веб програмирање																2		62			62			62
II: ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	1		36			1		36			1		35			1		31			138			138
1. Грађанско васпитање / Верска настава	1		36			1		36			1		35			1		31			138			138
УКУПНО I+II	31		1146			31		1146			31		1145			31		1021			4458			4458

Напомена: * За ученике који наставу слушају на матерњем језику националне мањине

ОСТАЛИ ОБАВЕЗНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ

	ПРВИ РАЗРЕД	ДРУГИ РАЗРЕД	ТРЕЋИ РАЗРЕД	ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	УКУПНО
Час одељенског старешине	72 часа	72 часа	70 часова	62 часа	276 часова
Додатни рад *	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 120 часова
Допунски рад *	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 120 часова
Припремни рад *	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 30 часова	до 120 часова

* Реализују се по потреби.

ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА ТОКОМ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ
ПО РАЗРЕДИМА

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 5 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Језик другог народа или националне мањине са елементима националне културе	2 часа недељно			
Други страни језик	2 часа недељно			
Други предмети*	1–2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секције и друго)	30–60 часова годишње			
Друштвене активности – ученички парламент, ученичке задруге	15–30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

* У складу са чланом 76 Закона о основама система образовања и васпитања.

ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВНОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА

1. Радне недеље

	I РАЗРЕД	II РАЗРЕД	III РАЗРЕД	IV РАЗРЕД
Разредно-часовна настава	36	36	35	31
Настава у блоку	1	1	2	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				4
Укупно	39	39	39	39

радних недеља				
------------------	--	--	--	--

2. Подела одељења на групе ученика

Предмет		I разред		II разред		III разред		IV разред		број ученика у групи
		број часова		број часова		број часова		број часова		
		вежбе	настава у блоку	вежбе	настава у блоку	вежбе	настава у блоку	вежбе	настава у блоку	
1.	Примена рачунара	72		72		70				8 – 12
2.	Програмирање	72	30	72	30	70	30			8 – 12
3.	Објектно оријентисано програмирање					70	30			8 – 12
4.	Базе података					70		62	30	8 – 12
5.	Програмске парадигме							62	30	8 – 12
6.	Веб програмирање							62		8 – 12

Годишњи број часова преузетих програма из Правилника о наставном плану и програму за гимназију и Правилника о наставном плану и програму за обдарене ученике у Математичкој гимназији прилагођава се наставном плану за гимназију за ученике са посебним способностима за рачунарство и информатику.

1. НАСТАВНИ ПЛАН - ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

Циљ стручног образовања за образовни профил пословни администратор је оспособљавање ученика за обављање административних послова за потребе одређених служби у привредном друштву.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

Ре д. бр.	I. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ А. Општеобразовни предмети	ПРВИ РАЗРЕД				ДРУГИ РАЗРЕД				ТРЕЋИ РАЗРЕД				ЧЕТВРТИ РАЗРЕД				УКУПНО			
		раз. час. наст.		нас. у блоку год.	раз. час. наст.		нас. у блоку год.	раз. час. наст.		нас. у блоку год.	раз. час. наст.		нас. у блоку год.	раз. час. наст.		нас. у блоку год.	раз. час. наст.		нас. у блоку год.		
		нед.	год.		нед.	год.		нед.	год.		нед.	год.		нед.	год.						
		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В		Т	В
1.	а. српски језик и књижевност б. _____ језик и књижевност *	3	10 5		3	10 5		3	10 5		3	9 6		1 2	41 1						
2.	Српски као нематерњи језик	2 *			2 *				2 *					2 *							
3.	Страни језик	3	10 5		3	10 5		3	9 6		3	9 6		1 2	41 1						
4.	Социологија							2	70					2	70						
5.	Историја	2	70		2	70								4	14 0						
6.	Физичка култура	2	70		2	70		2	70		2	6 4		8	27 4						

7.	Математика	3	10		3	105		3	105		3	9		1	411			
----	------------	---	----	--	---	-----	--	---	-----	--	---	---	--	---	-----	--	--	--

3.	Друштвено-корисни рад	2 радна дана	2 радна дана	2 радна дана	2 радна дана	8 радних дана
4.	Припремни и допунски рад	до 60 часова	до 60 часова	до 60 часова	до 60 часова	до 240 часова

ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА

1. Радне недеље у четворогодишњим средњим стручним школама						
Разред	Разредно часовна настава	Настава у блоку		Обавезне и фак. ваннаставне активности	Укупно радних недеља	Остали радни дани
		Рачунарство и информатика	Стручни предмети			

	Разредно часовна настава	Рачунарство и информатика		Стручни предмети			
I разред	35 недеља	2 недеље	-		2 недеље	39	
II разред	35 недеља	-	-	2 недеље	2 недеље	39	
III разред	35 недеља	-	-	2 недеље	2 недеље	39	
IV разред	32 недеље	-	-	2 недеље	2 недеље	39	3 недеље матура

2. ФАКУЛТАТИВНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ						
2.1.	Екскурзије	до 5 дана	до 5 дана	до 5 дана	до 5 дана	до 20 дана
2.2.	Стваралачке и слободне активности ученика	30-60 часова	30-60 часова	30-60 часова	30-60 часова	120-240 часова
2.3.	Друштвене активности - заједнице ученика, ученичке задруге	15-30 часова	15-30 часова	15-30 часова	15-30 часова	60-120 часова
2.4.	Хор	140 часова годишње				
2.5.	Културна и	2 радна дана				

јавна делатност школе	
-----------------------	--

Подела одељења на групе

При реализацији часова вежби и наставе у блоку, одељење се дели на две групе из следећих предмета: рачуноводство, информатика и рачунарство, пословна информатика и пословна кореспонденција.

Час теоријске наставе и вежби траје 45 минута, а час наставе у блоку трају 45 минута ако се остварује у школи и 60 минута ако се остварује у предузећу, односно установи.

НАСТАВНИ ПЛАН - ПОСЛОВНИ АДМИНИСТРАТОР

Циљ стручног образовања за образовни профил пословни администратор је оспособљавање ученика за обављање административних послова за потребе одређених служби у привредном друштву.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потреба континуираног образовања, стручног усавршавања, развоја каријере, унапређење могућности запослења, усмерава ученике да се оспособљавају за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- ефикасан рад у тиму;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- благовремено реаговање на промене у радној средини;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у складу са концептом одрживог развоја;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу.

	I РАЗРЕД				II РАЗРЕД				III РАЗРЕД				IV РАЗРЕД				УКУПНО															
	недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		недељно		годишње		годишње															
	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Т	В	П	Н	Б	Т	В	П	Н	Б	Σ	
A1:																																
ОБАВЕЗНИ																																
ОПШТЕОБРАЗОВНИ																																
ПРЕДМЕТИ	1	5	2	5	5	7			1	2	1	8			9			3	2	4	1	3	6									
Српски језик и књижевност	3			1	1				3		1	1			3		1	0			3		9								4	
_____језик и књижевност*	3			1	1				3		1	1			3		1	0			3		9								4	
Српски као нематерњи језик*	2			7	4				2		7	4			2		7	2			2		6								2	
																																8
																																4

Страни језик	2		7 4			2		7 4			2		7 2			2		6 4			2 8 4			2 8 4
Физичко васпитање	2		7 4			2		7 4			2		7 2			2		6 4			2 8 4			2 8 4
Математика	2		7 4			2		7 4			2		7 2			2		6 4			2 8 4			2 8 4
Рачунарство и информатика		2		7 4																		7 4		7 4
Историја	2		7 4			2		7 4													1 4 8			1 4 8
Географија	2		7 4																		7 4			7 4
Биологија	2		7 4																		7 4			7 4
Ликовна култура						1		3 7													3 7			3 7
Логика са етиком															2		6 4				6 4			6 4
Социологија са правима грађана															2		6 4				6 4			6 4

8	Географија	2		7 4																			7 4		7 4
9	Биологија	2		7 4																			7 4		7 4
10	Ликовна култура					1		3 7															3 7		3 7
11	Логика са етиком														2		6 4						6 4		6 4
12	Социологија са правима грађана														2		6 4						6 4		6 4
A2: ОБАВЕЗНИ СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ		9	5	3 3 3	1 8 5	9	8	3 3 3	2 9 6	1 0	1 0	3 6 0	3 6 0	3 0	8	7	2 5 6	2 2 4	6 0	1 2 8 2	1 0 6 5	9 0	2 4 3 7	2 4 3 7	
13	Пословни енглески језик	2		7 4		2		7 4		2		7 2		2		6 4					2 8 4			2 8 4	
14	Канцеларијско пословање		3		1 1 1		2		7 4		2		7 2								2 5 7			2 5 7	
15	Право	2		7 4		1	1	3 7	3 7	2		7 2		2		6 4					2 4 7	3 7		2 8 4	
16	Књиговодство	1	2	3 7	7 4		2		7 4												3 7 8	1 4		1 8 5	
17	Други страни језик	2		7 4		2		7 4		2		7 2		2		6 4					2 8 4			2 8 4	
18	Економија	2		7 4		2		7 4		2		7 2		2		6 4					2 8 4			2 8 4	
19	Пословна психологија					2		7 4													7 4			7 4	
20	Пословна информатика са електронским пословањем						3		1 1 1												1 1 1			1 1 1	
21	Култура језичког изражавања									2		7 2									7 2			7 2	
22	Вештине комуникације									2		7 2									7 2			7 2	

	I РАЗРЕД часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Екскурзија	до 3 дана	до 3 дана	до 5 наставних дана	до 5 наставних дана
Други страни језик	2 часа недељно			
Стваралачке и слободне активности ученика (хор, секција и друго)	30-60 часова годишње			
Друштвене активности (ученички парламент, ученичке задруге)	15-30 часова годишње			
Културна и јавна делатност школе	2 радна дана			

Остваривање школског пц

	I РАЗРЕД Д часова	II РАЗРЕД часова	III РАЗРЕД часова	IV РАЗРЕД часова
Разредно часовна настава	37	37	36	32
Менторски рад (настава у блоку, пракса)			1	2
Обавезне ваннаставне активности	2	2	2	2
Матурски испит				3
Укупно радних недеља	39	39	39	39

Подела одељења у групе

разред	предмет/модул	годишњи фонд часова			број ученика у групи -до
		вежбе	практична настава	настава у блоку	
I	Рачунарство и информатика	74			15
	Канцеларијско пословање	111			15
	Књиговодство	74			15
II	Канцеларијско пословање	74			15
	Књиговодство	74			15
	Пословна информатика са електронским пословањем	111			15
	Право	37			15
III	Статистика	72			15
	Канцеларијско пословање	72			15
	Пословно-административна обука	144		30	15
	Вештине комуникације	72			15
IV	Предузетништво	64			15
	Пословно-административна обука	160		60	15

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРИНЦИПА, ЦИЉЕВА И ИСХОДА ОБРАЗОВАЊА И СТАНДАРДА ПОСТИГЊУЋА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Начин остваривања принципа у образовно-васпитном раду

Наставни принципи, тј. начела су основна правила и законитости којима се руководи наставник у наставном раду да би успешно остварио његове задатке. Од посебног значаја су:

1. Начело систематичности и поступности.

- систематичност подразумева обраду наставних садржаја у одређеном логичком редоследу, са наглашеним упориштима око којих се концентришу остали садржајни елементи
- поступност је прелаз од лакшег ка тежем, од једноставног ка сложеном, од познатог ка непознатом, од конкретног ка апстрактном
- градиво се излаже поступно у једној години и слојевито гледајући све године у пресеку
- у свакој следећој години се понавља познато и на то додаје ново знање

2. Начело примерености и напора.

- настава по садржају и начину рада не би смела бити ни претешка ни прелака
- сви задаци морају бити из ученику познатих подручја
- корелација са другим наставним предметима како би се задали примерени задаци

3. Начело пажње.

- пажња осигурава усвајање чињеница, апстрактност усвајање генерализација
- све што се може показати практично или нацртати има већу вредност од усменог препричавања
- у осигурању пажње важна је улога мултимедије

4. Начело индивидуализације и социјализације.

- поштују се индивидуалне карактеристике ученика тако да сваки ученик напредује својим темпом
- развој интерперсоналних односа међу ученицима у разреду

5. Начело активности и развоја.

- знање и способности стичу се властитом активношћу што води до развоја личности
- успех ученика у настави пропорционалан је уделу властите активности

6. Начело рационализације и економичности.

- постићи највећи могући учинак са што мањим утрошком времена, средстава и снага.

Годишњи план рада, а нарочито његови елементи који се односе планирање наставе (глобални и оперативни планови рада наставника) темеље се на овим принципима.

Начин остваривања циљева у образовно-васпитном раду

Циљ образовања и васпитања у гимназији и стручној школи је да се путем стицања функционалних знања, овладавања вештинама, формирања ставова и вредности, у оквиру предвиђених наставних предмета, обезбеди:

- пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој ученика у складу са њиховим

способностима, потребама, интересовањима,

- унапређење језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, што је неопходно за наставак образовања и професионални развој,

- подршка развоју међупредметних компетенција. Међупредметне компетенције обезбеђују ученицима успешно сналажење у свакодневном животу и раду.

Годишњи план рада, а нарочито његови елементи који се односе планирање наставе (глобални и оперативни планови рада наставника) садрже циљеве и задатке који се односе на сваки предмет посебно, а у складу са прописаним наставним планом и програмом.

Начин остваривања исхода у образовно-васпитном раду

Општи исходи образовања и васпитања резултат су целокупног процеса образовања и васпитања којим се обезбеђује да деца, ученици и одрасли стекну знања, вештине и вредносне ставове који ће допринети њиховом развоју и успеху, развоју и успеху њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди све услове да деца, ученици и одрасли постижу

опште исходе, односно буду оспособљени да:

- 1) усвајају и изграђују знање, примењују и размењују стечено знање,
- 2) науче како да уче и да користе свој ум,
- 2а) овладају знањима и вештинама потребним за наставак школовања и укључивање у свет рада,
- 3) идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење,
- 4) раде ефикасно са другима као чланови тима, групе, организације и заједнице,
- 5) одговорно и ефикасно управљају собом и својим активностима,
- 6) прикупљају, анализирају, организују и критички процењују информације,
- 7) ефикасно комуницирају користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима,
- 8) ефикасно и критички користе научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини,
- 9) схватају свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разумеју да нису изоловани,
- 10) покрећу и спремно прихватају промене, преузимају одговорност и имају предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остварењу циљева и постизању успеха.

Остваривање општих исхода образовања и васпитања обезбеђује се образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Исходи за средње опште образовање још нису донети за све предмете од стране надлежних органа. Када буду донети, њихово објављивање ће у гимназији подразумевати измену наставних планова рада наставника.

Начин остваривања стандарда постигнућа

Стандарди постигнућа јесу скуп исхода образовања и васпитања који се односе на сваки ниво, циклус, врсту образовања, образовни профил, разред, предмет, односно модул.

Општи стандарди постигнућа утврђују се на основу општих исхода образовања и васпитања по нивоима, циклусима и врстама образовања и васпитања, односно образовним профилима.

Посебни стандарди постигнућа утврђују се према разредима, предметима, односно модулима, на основу општих исхода образовања и васпитања и општих стандарда постигнућа.

Дана 7.1.2014. године ступио је на снагу Правилник о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета у коме се утврђују општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета.

Дефинисани су општи стандарди постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета за међупредметне компетенције и наставне предмете: српски језик и књижевност, страни језик, математика, физика, хемија, биологија, географија и историја, одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Наставници су завршили обуку за имплементацију стандарда постигнућа у наставне планове за које су сачињени стандарди. Прво су измене унете у глобалне, а након тога и у оперативне планове по разредима. Тако ће стандарди постигнућа постати део Годишњег плана рада, с обзиром на то да глобални и оперативни планови чине његов саставни део.

За предмете који немају стандарде постигнућа наставници планирају у складу са задацима и циљевима за дати предмет.

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОПИСАНИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА

Прописани наставни планови се остварију, пре свега, кроз детаљно планирање, тј. израду глобалних и оперативних планова рада наставника који су у складу са Правилником о наставном плану и програму за гимназије. Глобални и оперативни планови чине саставни део Годишњег плана рада. У гимназији наставник врши: 1) глобално 2) оперативно планирање као и 3) непосредно припремање за извођење наставног рада - припрема за час као и друге облике васпитно-образовног рада који су тесно повезани са наставом нпр. - додатни рад, слободне активности и сл.

Глобално планирање (годишње) врши се пре почетка школске године и обухвата распоређивање наставних тема, број предвиђених часова по теми, распоређивање часова за обраду, утврђивање и систематизацију.

Оперативно планирање обухвата дидактичко-методску разраду наставних тема на наставне јединице а временски обухвата најмање један месец. Наставник ради на изради оперативног плана уз уважавање напред наведених елемената и поступка (нпр. корелација са истим предметом по разредима, сродним предметима, упознавање услова, предзнања ученика и сл.). Оперативни план садржи: време (нпр. наставне недеље), редослед наставних јединица у оквиру теме и за сваку од њих назначен тип часа, облик рада, метод рада, наставна средства место рада (локација) примена иновативних поступака, сараднике у реализацији и напомену у коју се уноси све оно што је важно за саопштење о наставној јединици, одступање од плана итд.

Непосредна припрема наставника за рад подразумева израду писане припреме која представља дидактичко-методичко структурирање часа, а састоји се у спецификавању одговарајуће наставне технологије која највише одговара унутрашњој логичкој структури градива одређене наставне јединице.

Настава се реализује у складу са наставним плановима.

ВРСТЕ АКТИВНОСТИ У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОМ РАДУ

Организација наставе у оквиру једног наставног предмета одређена је циљевима, оперативним задацима, специфичном садржином програма, расположивом наставном технологијом и одређењем за одређену педагошку стратегију као и самим субјективним условима и могућностима наставника и ученика. По новом програму настава се изводи у условима осавремењеног предметно-разредно-часовног система са низом диференцираних облика наставе (обавезно, факултативне) и осталих васпитно-образовних активности (допунски рад, додатни рад, слободне активности и др.).

Када говоримо о активностима у образовно-васпитном раду, потребно је истаћи дидактичко-методску основу наставе. Она је видљива у оперативним наставним плановима наставника, који се налази у склопу Годишњег плана рада. У наставку следе облици организације наставе, наставне методе и наставна средства која се планирају и спроводе у школи. Поред овога, потребно је истаћи и активности које су усмерене на вредновање рада и напредовања ученика.

Облици организације наставе на часу

У циљу остварења укупних задатака и унапређивања квалитета па самим тим и ефеката наставе, наставник је у могућности да изграђује стратегију наставе комбинујући и примењујући,

како у литератури и пракси већ устаљене познате облике организације наставе на часу - **фронтални, групни и индивидуални рад**, тако и осавремене облике организације наставе и учења као што су: **диференцирана настава, индивидуализована настава, тимска настава, рад у паровима** и други уз адекватан избор начина (**система**) **учења: предавачког, програмиран, проблемског, учења путем открића и других.**

Фронтални облик рада у настави је истовремени, напоредни рад наставника са свим ученицима у разреду под истим радним условима. То подразумева да се сви ученици стављају пред исте задатке, на истом наставном градиву са истом педагошком стратегијом.

Индивидуални облик рада са ученицима, представља појединачни рад ученика, уз одговарајућу помоћ наставника, било да ради на посебном задатку или на задатку који је део општег задатка за разред. Индивидуални рад може бити усмерен или вођен и слободан, скоро потпуно самосталан рад ученика на часу.

Групни облик наставног рада је рад са мањим бројем ученика где се наставно градиво обрађује са прецизно подељеним радним задацима и обавезама а резултати рада дискутују у одељењу. Примена овог облика рада има социолошко, психолошко, педагошко и дидактичко оправдање.

Диференцирана настава. Наставник треба да има у виду обавезу да обезбеди време потребно да сви ученици усвоје заједничка фундаментална знања и вештине неопходне за даље напредовање, односно примену у занимању; да поред тога ученици који брже напредују и обдарени ученици шире и продубљеније проучавају поједине предмете или области које их интересују; да истовремено, ученицима који теже напредују (избором метода, извора знања, посебном припремом задатака) омогући да усвоје минимум знања и вештина потребних за рад.

Индивидуализована настава. Ученици се у једном одељењу разликују по својим општим и специјалним способностима, по надарености, интересовањима, мотивима, особинама личности, па у вези с тим и у начинима, стилу и брзини учења. Индивидуализовати наставу значи: 1. узимати у обзир укупне особине ученика и разлике међу њима; 2. варирати методе, средства и поступке према тим разликама; 3. омогућити им да напредују према властитом темпу учења.

Тимска настава је облик организације наставе у којој два или више наставника и њихови сарадници координирају рад на реализацији програма. Тим заједнички реализује поједине програме или теме: планира, изводи и вреднује активности ученика, организује наставу и припрема садржаје, задатке и сл. који одговарају њиховим потребама и могућностима и на тај начин настоји да рационализује рад и учини га ефикаснијим.

Програмирана настава и програмирано учење полази од претпоставке да процес учења има три битне фазе: 1. контакт ученика са чињеницама односно информацијама које треба усвојити (у класичној настави то је када наставник предаје, изводи вежбе, ученик учи из уџбеника, приручника, литературе, слуша радио, снимљена предавања, плоче, гледа филмове); 2. властита активност ученика на градиву које треба усвојити, научити (на том градиву ученик треба да ради, да га употребљава у различитим варијантама примене); 3. повратна информација о успешности или неуспешности учениковог рада на градиву.

Проблемска настава одвија се кроз следеће фазе: 1) постављање проблема где наставник ученицима излаже задатак у проблемском облику и упућује их да уоче проблем. 2) ученици одабирају могуће начине решавања и уз помоћ наставниковог вођења проверавају њихову истинитост. 3) провера утврђеног решења у пракси је завршна фаза рада. Процес учења се завршава доношењем коначног суда.

Учење путем открића је у ствари врста учења путем истраживања са посебним начином вођења ученика да релативно самостално открију нове принципе, правила и законе, да структурирају чињенице које уче и да упознају методе решавања различитих проблема.

Наставне методе

Наставници примењују одређене поступке (методе) у свим етапама наставног процеса. Избором и комбинацијом метода обезбеђује се најеконичнији пут остваривања постављених

васпитно-образовних циљева. определи за оне које ће ученика оптимално ангажовати у продуктивним активностима.

1. Вербалне методе или методе живе речи су: метода излагања (или монолошка) и метода разговора или дијалогска. Жива реч је значајан извор знања о природи, друштву, човеку и пратилац је свих других наставних метода.

2. Методе рада на тексту, писани и графички радови ученика. Примена ових метода подразумева рад ученика-наставника на разним изворима знања као и на многе мисаоне и практичне активности.

3. Метода показивања састоји се у систематизацији учениковог чулног искуства и давању нових знања путем показивања објеката, предмета, и појава и процеса у природи и друштву и учениковог вођеног усмеравањем опажања и посматрања.

4. Метода практичних радова активира ученика у потпуности, јер обухвата посматрање, мишљење и праксу, интензивније делује на формирање позитивног односа према раду, на мотивацију, интересовања и вредновање рада.

Наставна средства

Наставна средства су органски везана за савремено конципиране наставне програме, савремено конципирање наставе и у функцији су оптималне реализације васпитно-образовних задатака.

Постоје више класификација наставних средстава, а овде је дата једна од њих.

1. Вербална наставна средства (жива и изговорена реч - говор и репродукована реч и говор).

2. Текстурално наставно средствена средства (одговарајући штампани и посебно писани текстови из различитих области људског стваралаштва).

3. Визуелно наставна средства (сва она средства која се у току наставног процеса примају - опажају чулом вида: - предмети, фотографије, дијаслике, цртежи, карте, схеме, графикони, дијаграми, симболи итд.).

4. Аудитивна наставна средства (сва она средства која примамо помоћу чула слуха изузев говора и то: разни шумови у природи и акустичне појаве, музички и тонски ефекти, разни звучни ефекти, репродуковани - вештачки и природни ефекти итд.).

5. Аудиовизуелна наставна средства постављају синтезу елемената аудитивних и визуелних средстава.

6. Мануелна наставна средства чине посебну групу средстава. Она служе за извођење разноврсних радних операција, захвата или ради као на пример: - разноврсни алати, машине, инструменти, апарати, предмети, материјали и др.

7. Експериментална и демонстрациона наставна средства. Овде спадају сва средства која обезбеђују извођење експеримената и демонстрација.

8. Помоћно-техничка наставна средства омогућавају успешну примену осталих, главних наставних средстава. Разноврсна су и многобројна као на пример: разноврсне табле, столице, апликатори, апарати, показивачи и др.

Сва наставна средства која наставник жели да примени или употреби на часу, морају бити технички исправна а њихова примена потпуно безбедна у односу на наставнике и ученике.

Вредновање рада и напредовање ученика

Праћење рада, напредовање и оцењивање постигнутог успеха у сваком предмету организује се у функцији праћења укупног развоја личности ученика. Наставник на основу прикупљених информација има задатак да процени, вреднује и оцени ниво који је ученик у свом васпитно-образовном раду и развоју постигао и то у знању, мишљењу, оспособљавању за рад, ставовима и понашању (спремност, активност, одговорност).

Међутим, оцена мора бити индивидуализована и показати колико је ученик напредовао не само у односу на захтеве програма, већ и у односу на своје могућности и залагање. Оцена треба да одрази напредак у знању, стеченим способностима, вештинама, у укупном развоју личности

посредством рада и залагања у одреном предмету. Оцењује се петостепеном бројчаном скала оцењивања са оценама: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и довољан (1).

Важне компоненте оцене су:

- квантитет и квалитет знања (како и колико познаје чињенице, правила, законе, како мисли и закључује),
- радне навике, оспособљеност за примену знања, оспособљеност за практични рад,
- интересовање, залагање у раду, усвојене вредности и ставови у вези са одреним наставним садржајима.

Приликом праћења и вредновања наставник има у виду способност ученика за одређене активности, стваралачке способности, евентуалне тешкоће у развоју и објективне услове ученика за рад -породичне, социјалне и др. У систему вредновања у школи и у сваком предмету поштују се правила да је оно планско, континуирано, објективно, стимулативно и јавно.

Операционализацијом циљева и задатака наставе, наставник се одређује за одговарајуће методе и облике рада, а у складу с тим планира и начин, поступке и технике проверавања и вредновање успеха и развоја ученика. У годишњем, глобалном плану рада наставник се одређује, у зависности од градива, када ће применити усмено проверавање, писмено проверавање (путем теста, контролних задатака или писменог рада) како ће и када оцењивати графичке и практичне радове.

Оцењивање у гимназији и стручној школи врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у средњој школи.

ПРОГРАМ ДОПУНСКОГ, ДОДАТНОГ И ПРИПРЕМНОГ РАДА

Осим наставе школа остварују додатни, допунски и припремни рад до 60 часова у сваком разреду.

Остали обавезни облици образовно-васпитног рада		Први разред	Други разред	Трећи разред	Четврти разред	УКУПНО
		годишње	годишње	годишње	годишње	годишње
1.	Додатни рад	до 60	до 60	до 60	до 60	до 240
2.	Допунски припремни рад	до 60	до 60	до 60	до 60	до 240

Програм додатног рада

Циљ додатног рада је да омогући одабраним и талентованим ученицима да прошире и да продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самостални рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика, склоности, интересовања, способности за учење,
- подстицање индивидуалног развоја ученика (адекватног темпа), пре свега њихових интелектуалних карактеристика, што омогућава брже напредовање ученика (акцелерација),
- проширивање и продубљивање обима и садржаја појединих предмета за које ученици показују интересовање и способности,
- груписање ученика према способностима и интересовањима, чиме се стварају услови за индивидуализацију додатног рада,

- идентификовање обдарених и талентованих ученика.

Садржаји додатног рада полазе од редовног плана и програма, али се, сходно интересовањима и потребама ученика, проширују, продубљују и допуњују новим садржајима, одређених наука, и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Самим тим, садржаји додатног рада су индивидуализовани, како у односу на ученика, тако и у односу на наставника.

Програм додатног рада планира се и организује у оквиру недељног распореда часова образовно-васпитног рада. Часови трају краће или дуже од 60 минута, зависно од садржаја који се остварују.

Планови додатне наставе по наставним предметима налазе се у саставу Годишњег плана рада школе.

Програм допунског рада

Допунски рад се организује за ученике који стално или повремено заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја у редовној настави.

Циљ допунске наставе је омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес.

Задачи:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате,
- савлађивање овако утврђених садржаја треба више ускладити са потребама и могућностима ученика за које се организује овакав рад,
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања.

Садржаји су идентични прописаном наставном плану и програму. Избор, ширина и дубина обраде, као и дидактичко-методички поступци, у овим облицима рада су, више него обично, под утицајем индивидуалних карактеристика ученика укључених у допунски и припремни рад.

Пре издвајања ученика за допунски рад утврђују се узроци и тешкоће које ученици имају у савлађивању градива. У самом идентификовању ученика за које треба организовати допунски рад учествује школски психолог, предметни наставник, одељењски старешина, родитељ и др. Узимајући у обзир узроке заостајања појединих ученика у савлађивању садржаја неких наставних предмета, допунским радом се обухватају:

- ученици који долазе из других школа,
- ученици који су похађали наставу у иностранству,
- ученици који су због болести, породичних и других оправданих разлога дуже одсуствовали са наставе,
- ученици који перманентно заостају и тешко савлађују наставно градиво,
- ученици који у току наставне године више пута у континуитету добију негативне оцене из неког наставног предмета, а посебно ако су из тог предмета у претходном разреду показали недовољан успех или ишли на поправни испит,
- ученици који у довољној мери не познају језик на којем се обавља настава.

Допунски рад се организује у току читаве наставне године. Допунски рад се може одржати у оквиру једног или два часа недељно. Трајање допунског рада се организује у зависности од пропуста у знању, нивоа усвојености градива, психофизичких могућности ученика, као и оптерећености ученика у току дана.

Дужина рада са појединим ученицима у групама може трајати краће или дуже од 45 минута.

Планови допунске наставе по наставним предметима налазе се у саставу Годишњег плана рада школе.

Програм припремног рада

Припремни рад се организује, по правилу, у августовском испитном року, изузев за ученике завршног разреда, за које се организује у јунском испитном року.

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилно коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа је реализује слободне активности, које се, по правилу, спроводе кроз рад у секцијама.

Слободне активности представљају ваннаставни факултативни облик рада школе.

Непосредан васпитно-образовни циљ ученичких слободних активности јесте да допринесу развоју личности на образовном, сазнајном, креативном, друштвеном и личном плану.

Задаци слободних активности су: **Задаци слободних активности су:**

- проширење и продубљивање као и стицање нових знања и умења, а према интересовањима ученика,
- задовољавање специфичних интересовања ученика уз активно усмеравање њихових склоности, способности и интересовања и подстицање професионалног развоја,
- мотивисање и оспособљавање ученика за самосталан и креативан рад,
- омогућавање ученицима организовање забаве и рекреације, као и других услова да самостално користе слободно време и организују духовни, културни и друштвени живот у средини у којој живе и раде.

Слободне активности су многобројне и разноврсне и омогућавају укључивање сваког ученика у поједине облике рада.

Планови рада стваралачких и слободних активности су саставни део Годишњег плана рада школе.

ПРОГРАМ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА И ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДУЗЕТНИЧКИ ДУХ

Школа кроз различите програме и активности настоји да код ученика развије способности:

- Комуникације;
- Мирног решавања проблема;
- Тимског рада;
- Позитивног и одговорног односа према другима;
- Толеранције;
- Самосталности и иницијативе;
- Предузетничког духа.

Наведене активности одвијаће се континуирано током целе наставне године, а у њиховој реализацији учествоваће сви наставници, стручни сарадници, директор и остало школско особље.

Реализација ће се одвијати кроз наставу као основни облик рада, као и кроз ваннаставне активности. У оквиру појединих наставних предмета издвајаће се и развијати посебне способности.

	Циљ	Активност	Носилац активности
1.	Развијање способности за препознавање проблема	- Анализа поштовања права ученика; - Дебате о друштвеним проблемима (дискриминација и сл); - Анкетирање ученика о интересовањима и предлозима секција чији рад треба покренути у школи.	- Наставници грађанског васпитања на часовима обавезне наставе у II разреду; - Наставник филозофије (у оквиру секције); - Одељењске старешине и стручни сарадник, психолог
2.	Развијање вештине планирања акција за решавање проблема	- Израда плана акције, нацрта пројекта и реализација пројекта у оквиру наставе ГВ за II разред; - Израда годишњег плана рада Ћачког парламента; - Подстицање на праћење сајтова на којима се објављују конкурси за ђачке пројекте.	- Наставници грађанског васпитања; - Председник Ћачког парламента уз подршку директора и стручног сарадника, психолога; - Стручни сарадник, психолог, наставници грађанског васпитања, други предметни наставници
3.	Развијање вештине за тимски рад, конструктивну комуникацију, толеранцију, поделу дужности и одговорности	- Групни облик рада у оквиру обавезне и изборне наставе - грађанског васпитања, биологије, хемије, латинског језика, географије, историје; - Организовање група ученика склоних физици, хемији и биологији ради израде демонстрација и огледа - Организовање тимова вршњачких едукатора за промоцију здравих стилова живота	- Предметни наставници; - Стручно веће за природне и друштвене науке ; - Стручни сарадник, психолог.
4.	Подстицање самоиницијативе ученика	- Подршка акцијама ђачког парламента; - Израда пројеката и аплицирање код донатора; - Похваљивање ученика који покрећу иницијативе за школске акције.	- Предметни наставници, стручни сарадници и директор према својим личним компетенцијама и афинитетима; - Наставничко веће на предлог одељењског старешине.
5.	Развијање предузетничког духа ученика	- Подршка организовању спортских турнира; - Пружање помоћи у организовању хуманитарних акција; - Волонтирање ученика у локалним фирмама ради	- Наставници физичког васпитања; - Директор; - Стручни сарадник, психолог.

		прикупљања средстава за реализацију пројеката.	
--	--	--	--

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Школа је значајан фактор културне трансмисије у којој долази до узајамног деловања средине на школу и школе на друштвену средину. То се остварује кроз план сарадње са организацијама, институцијама културе (музеји, галерије, позоришта, домови културе, спортска друштва и др.) и родитељима.

Основни циљ ових активности је организовано деловање школе на средину и обратно. Поред општих васпитних задатака, посебни задаци културне и јавне делатности школе били би:

-оспособљавање ученика да користе све вредности које им пружа средина за њихов свестрани развој и богатији лични живот у слободном времену, као и презентовање оних резултата којима школа богати културни и друштвени живот средине (радне акције, прославе, јубилеји, манифестације, друштвено-користан рад)

-афирмација школе као културног центра у месту и стварање педагошких и друштвених услова за богаћење културног живота средине.

	АКТИВНОСТ/ТЕМА	Време и место реализације	Сарадници
1.	- Разрада плана и програма за текућу школску годину; - <u>Међународни дан писмености</u> ;	Септембар Гимназија; Библиотека	СВ за језик и комуникацију; СВ за језик Стручни чл. библиотеке и предм. наставн;
2.	- Међународни сајам књига; - Екскурзија (обилазак знаменитости)	Октобар Београд ;	СВ за језик ; Одељењске старешине;
3.	- Припреме и разрада програма за обележавање Дана Св. Саве	Децембар Гимназија	СВ и ученици, чланови секција;
4.	- Дан Светог Саве	Јануар	СВ и за друштвене науке;
5.	- Такмичење рецитатора;	Март Гимназија Центар за културу	Културни центар Ковин; СВ за језик Рецитаторска секција;
6.	- Дан школе - Ноћ музеја Смедерево и Панчево	Мај Музеј у Панчеву и Смедереву	СВ за језик и СВ за друштвене науке (историја и језик).

Током целе године посете културним дешавањима на нивоу града: Библиотека, Центар за културу
--

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

На основу Закона о средњем образовању и васпитању, објављеног у „Службеном гласнику РС“ бр. 55/2013 од 25.06.2013., члан 15., школа је формирала Стручни тим за каријерно вођење и саветовање у чијем саставу су стручни сарадник, психолог, наставници грађанског васпитања и одељењске старешине 4. разреда.

Активност	Време реализације	Носилац
Саветовање ученика 4. разреда о свим релевантним факторима за доношење добре одлуке о професионалном опредељењу (разговор по одељењима)	Септембар	Стручни сарадник, психолог
Посета факултета у Београду: Правног, Филозофског и Филолошког	Септембар	СВ за друштвене науке
Индивидуално саветовање са ученицима о њиховим професионалним интересовањима	Октобар	Одељењске старешине 4. разреда
Индивидуално психолошко саветовање са свим заинтересованим ученицима о повезаности личних особина и афинитета са захтевима посла	Новембар	Стручни сарадник, психолог
Индивидуално саветовање са свим заинтересованим родитељима	Септембар - јун	Стручни сарадник, психолог
Организовање представљања различитих професија у сарадњи са родитељима професионалцима	Децембар	Стручни тим за каријерно вођење
Саветовање ученика 3. разреда о свим релевантним факторима за доношење добре одлуке о професионалном опредељењу	Новембар	Стручни сарадник, психолог
Радионица <i>Самопроцена и вештина представљања личних карактеристика значајних за даље професионално образовање и рад – идентификовање сопствених вештина, способности и особина</i>	Децембар	Наставник грађанског васпитања
Тестирање професионалних афинитета и општих способности расположивим психолошким тестовима за ученике 3. разреда	Март	Стручни сарадник, психолог
Тестирање и саветовање ученика који планирају да упишу факултете на којима се проверава општа култура или опште	Април	Стручни сарадник, психолог

способности		
Посета фестивалу науке и образовања	Април	СВ за природне и друштвене науке
Презентације факултета	Март - мај	Директор
Обилазак факултета на Дан отворених врата	Април-мај	СВ за природне науке

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Програм заштите животне средине чији је основни циљ развијање еколошке свести и усвајање еколошких вредности код ученика спроводиће се кроз активности еколошке секције школе, наставника биологије, али и свих предметних наставника, стручних сарадника, осталих запослених, као и родитеља и локалне заједнице.

1.област Програм естетског обликовања школског простора

Активност	Време реализације	Реализатор
Опремање школских ходника паноима, радовима, сликама	Октобар Фебруар	Наставници и ученици
Уређење школских учионица	Септембар	Одељењске старешине, родитељи и ученици
Организовање изложбе уметничких радова	Април	Наст. ликовне културе, талентовани ученици

2. област Програм еколошког уређења школске средине

Активност	Време реализације	Реализатор
<u>Обликовање живог кутка</u> у кабинетима, гајење биљака, озелењавање учионица, ходника; Организовање акција <u>прикупљања саксијског биља</u> за школски простор; Организовање акција <u>чишћења школског простора</u> и зелених површина	Током школске године	Чланови биолошке секције Наставник биологије Стојковић Бранкица Заинтересовани ученици и наставници
Сређивање летње учионице.	Април	Еколошка секција
Сређивање школских терена и простора	Септембар Април	Наст. физичког и ученици

3. област План и програм хигијенског уређивања школске средине

Активност	Време реализације	Реализатор
Чишћење учионица, ходника и санитарних чворова	Дневно	Помоћно особље
Чишћење дворишта	Дневно	Помоћно особље
Прање прозора и школског намештаја	Недељно	Помоћно особље

4. област План и програм учешћа школе у акцијама локалне самоуправе у области екологије и заштите животне средине

Активност	Време реализације	Реализатор
Организовање акција чишћења локација и зелених површина у граду, од значаја за локално становништво	Април-јун	Чланови биолошке секције Ученици добровољци Еколошка канцеларија општине Ковин Наставници
Обележавање битних СВЕТСКИХ ДАНА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ и обележавање акције ОЧИСТИМО СРБИЈУ	Јун	Чланови биолошке секције Ученици добровољци Еколошка канцеларија општине Ковин Наставници

5. област План и програм учешћа школе у истраживачким еколошким пројектима у циљу добијања награда и промоција школе и њених ресурса

Активност	Време реализације	реализатор
Истраживачки радови по објављеним конкурсима еколошких организација и институција	Током године	Ђачки парламент Чланови еколошке секције Наставници Директор

6. област План и програм организовања трибина од стране Еколошких институција и факултета

Активност	Време реализације	Реализатор
Трибине	Током године по договору	Еколошка институција Ђачки парламент Биолошка секција Ученици

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Општи циљ Програма је унапређивање квалитета живота ученика применом:

- **мера превенције** за стварање безбедне средине за живот и рад ученика
- **мера интервенције** у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установи

Специфични циљеви у превенцији

1. Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
2. Укључивање свих интересних група (деца, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношењу и развијању програма превенције;
3. Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
4. Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
5. Информисање свих о процедурама и поступцима;
6. Унапређивање компетенција наставног и ненаставног особља и свих горе наведених страна за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања

АКЦИОНИ ПЛАН ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Садржај активности	Носиоци	Време	Начин праћења
Упознавање чланова Наставничког већа са правном регулативом, Посебним протоколом поступања у установи и одговору на насиље, злостављање и занемаривање	Секретар	VIII	Записник са седнице Наставничког већа
Конституисање Тима; Израда годишњег програма рада Тима; Анализа и усвајање извештаја о раду Тима за завршену школску годину; Анализа рада Тима и договор о активностима за наредни период	Директор, чланови Тима за заштиту од насиља	VIII	Записници са одржаних састанака, извештај о раду Тима, решења члановима Тима; програм рада Тима
Анализа стања у школи, увид у присутност насиља, заступљеност различитих врста насиља, повреда,	Чланови Тима	Током године	Евиденција појединачних случајева, записници и извештаји

сигурности објекта;			
Усклађивање постојећих подзаконских аката установе: Правила понашања ученика; израда новог Кућног реда школе ; Правилника о безбедности	Секретар	IX-X	Правилници, Кућни ред установе
Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге спортских активности и школског спорта	Наставниц и физичког васпитања	Током године	Извештаји и записници о одржаним спортским активностима
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака, успостављање ланца одговорности: <ul style="list-style-type: none"> • Руководства, • Чланова тима, • Дежурних наставника, • Предметних наставника, • Одељењских старешина • Осталих запослених 	Директор, Тим за заштиту од насиља	IX	Извештаји са састанака стручних тела, тимова, панои у зборници и холу школе
Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља; развијање и неговање различитости и културе понашања у оквиру установе	Одељењске старешине, предметни наставници , координатор Ученичког парламента	континуирано	Теме у оквиру ЧОС-а, теме у настави предмета Грађанско васпитање, Вештине комуникације, Психологија, Социологија и сл., план рада Ученичког парламента
Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља(Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће)	Директор	континуирано	Извештај о раду
Обезбеђивање простора у којима бораве ученици унутар васпитно образовне установе и у њеном непосредном окружењу	Директор, Тим за заштиту од насиља	Током године	План дежурства, видео надзор
Сарадња са стручним тимовима школе и пружање подршке у раду Тиму за инклузивно образовање	Чланови Тима	Током године	Евиденција појединачних случајева, записници и извештаји
Пружање потребне помоћи одељењским старешинама и наставницима у примени превентивних и	Чланови Тима	Током године	Евиденција појединачних случајева, записници и извештаји

интервентних активности;			
--------------------------	--	--	--

Специфични циљеви у интервенцији

1. Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља;
2. Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља;
3. Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите;
4. Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу;
5. Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља

АКЦИОНИ ПЛАН У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНТНИХ АКТИВНОСТИ

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља	Директор, Тим за заштиту од насиља	континуирано	Извештаји и записници о појединачним случајевима
Континуирано евидентирање случајева насиља	Психолог	континуирано	Извештаји и записници о појединачним случајевима
Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља	Психолог	континуирано	Извештаји и записници о појединачним случајевима
Сарадња са полицијом, центром за социјални рад, здравственом службом, локалном самоуправом	Директор, психолог, Тим за заштиту од насиља	континуирано	Извештаји и записници о појединачним случајевима
Извештавање органа установе о остваривању и ефектима програма заштите, а нарочито у односу на: <ul style="list-style-type: none"> • учесталост инцидентних ситуација и број пријава; • заступљеност различитих облика и нивоа насиља; • број повреда; • број васпитно- 	Директор, психолог, Тим за заштиту од насиља	квартално	Извештаји

дисциплинских поступака; • степен и квалитет укључености родитеља у превентивне и интервентне активности			
---	--	--	--

ПРОГРАМ РАЗВИЈАЊА ЗДРАВИХ СТИЛОВА ЖИВОТА

Школа је превенцији физичког и менталног здравља посвећена кроз обавезну наставу, рад одељењских старешина, стручног сарадника, психолога, као и кроз факултативне ваннаставне активности.

У оквиру обавезне наставе кроз наставни програм биологије, психологије и физичког васпитања наставници редовно развијају знања, позитивне ставове и подстичу развијање здравих животних навика. У оквиру других наставних предмета такође се наглашавају ризици неадекватног понашања када се уче одговарајуће наставне јединице које су са тим темама повезане. Ваннаставне факултативне активности, кроз организовање радионица, трибина, гледање и анализу филмова, често уз иницијативу или активно учешће Бачког парламента, едукованих вршњачких едукатора и спољних сарадника- професионалаца или родитеља промовишу здраву исхрану, апстиненцију од алкохола и одговорно понашање у циљу заштите репродуктивног здравља.

	Тема	Наставни предмети на чијим часовима обавезне наставе се тема обрађује	Ваннаставних активности (координира психолог)	
			Облик рада	Сарадници
1.	Начела здраве исхране	Биологија Хемија Физичко васпитање Грађанско васпит.	Филм М. Мура, Информисање	Завод за јавно здравље (родитељи)
2.	Превенција анорексије и булимије	Биологија Психологија Физичко васпитање	Презентације, предавања	Стручни сарадник, психолог
3.	Рекреативно бављење спортом	Биологија Физичко васпитање	Вежбање Турнири Крос	Бачки парламент, Спортски савез
4.	Заштита репродуктивног здравља	Биологија Психологија Грађанско васпит.	Радионице Трибина	Вршњачки едукатори, Црвени крст, ЈАЗАС
5.	Здрави партнерски односи	Биологија Психологија Књижевност Филозофија Социологија Грађанско васпит.	Радионица	Центар за социјални рад
6.	Алкохолизам	Биологија	Предавања	Психолог

		Хемија Психологија Књижевност	Радионице	
7.	Патолошко коцкање	Психологија Књижевност Математика	Предавање	Психијатри
8.	Наркоманија	Биологија Психологија	Презентација	Црвени крст, Дом здравља
9.	Дискриминација	Грађанско васпит. Филозофија	Филозофска секција Трибина	Наставник филозофије

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Промоцијом школског спорта и организовањем спортских догађаја у школи координираће наставници физичког васпитања. Значајно учешће у организовању спортских активности има и Бачки парламент који иницира школске турнире.

<p>С Е П Т Е М Б А Р Атлетика – припрема ученика за одељењски крос и крос РТС-а (одржава се у школском дворишту према плану и програму уз стручну пратњу наставника физичког васпитања).</p>
<p>О К Т О Б А Р Куп толеранције Одбојка –припрема ученика за општинско и окружно такмичење (изводи се на основу датог распореда такмичења ученика средњих школа, - женска екипа од 12 ученица, уз пратњу наставника физичког васпитања).</p>
<p>Н О В Е М Б А Р Кошарка Ж- припрема ученика за општинско и окружно такмичење (изводи се на основу датог распореда такмичења ученика средњих школа, у пратњи наставника физичког васпитања).</p>
<p>Д Е Ц Е М Б А Р Кошарка - припрема ученика за општинско и окружно такмичење (изводи се на основу датог распореда такмичења ученика средњих школа, - мушка екипа од 12 ученика, уз пратњу наставника).</p>
<p>Ф Е Б Р У А Р Мали фудбал - припрема ученика за општинско и окружно такмичење (изводи се на основу датог распореда такмичења ученика средњих школа, - мушка екипа од 10 ученика, уз пратњу наставника физичког васпитања).</p>
<p>М А Р Т Рукомет – припрема ученика за општинско и окружно такмичење (изводи се на основу датог распореда такмичења ученика средњих школа, у Хали спорта -мушка екипа од 12 ученика, уз пратњу наставника физичког васпитања).</p>
<p>А П Р И Л Школски турнир у баскету (одржава се на терену у школском дворишту по пријави екипа ученика свих разреда - мушка екипа коју чини 4 ученика, уз суђење и пратњу наставника физичког васпитања, а на иницијативу Бачког парламента).</p>

М А Ј Школски турнир у малом фудбалу (одржава се на терену у школском дворишту по пријави екипа ученика свих разреда - мушка екипа од 10 ученика, уз суђење и пратњу наставника физичког васпитања, а на иницијативу Бачког парламента.
Ј У Н У организацији две средње школе и спортских клубова на спортском терену школе одржавају се различите спортске активности.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Школа са локалном самоуправом сарађује развијајући партнерске односе и сарадњу. Непосредан утицај локална самоуправа, осим преко финансирања материјалних трошкова школе, остварује преко своја три представника у Школском одбору. Они учествују у дискусији и усвајању свих школских докумената и доношењу свих одлука. Школа настоји да се преко њих, као и у директној сарадњи директора са представницима локалне самоуправе превазиђу озбиљни проблеми у финансирању развојних активности школе, због степена економске развијености општине. Користиће подршку локалне самоуправе за своје активности, школа истовремено пружа подршку развоју културе, спорта и грађанских иницијатива у својој локалној средини доприносећи унапређењу квалитета живота за све грађане.

	Активност	Носилац активности из школе
1.	Сарадња у вези са обезбеђивањем материјалних услова рада школе	Директор ШО
2.	Сарадња у вези са креирањем мреже школа у општини	Директор ШО
3.	Организовање одласка ученика на семинаре у ИС Петница	Директор
4.	Организовање семинара за наставнике у школи	Директор
5.	Обезбеђивање средстава за учешће наших ученика на окружним такмичењима	Директор
6.	Организовање такмичења у нашој школи	Директор
7.	Учешће у Ноћи Музеја, Панчево и Смедерево	СВ друштвених наука
8.	Сарадња на еколошким пројектима	Еколошка секција Бачки парламен
9.	Сарадња у организацији спортских догађаја у граду	СВ за физичко васпитање Ученички парламент
10.	Прослава Дана општине	СВ за језик , Драмска секција

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

У узрасном периоду на коме се налазе ученици наше школе, између 15 и 19 година, значај и улога породице у којој одрастају је веома важна, а односи неретко испуњени недовољним разумевањем и проблемима. Циљ школе је да породицу укључи у свој рад као партнера у образовно-васпитном процесу.

Превасходни интерес породице је адекватан развој њихове деце, па је школа својим програмом предвидела редовно информисање родитеља о образовном напредовању, понашању и односима које ученици граде у школској средини.

Савет родитеља сматрамо веома значајним телом које укључујемо у доношења одлука на које родитељи могу да утичу.

	Активности	Носиоци активности
1.	Одржавање редовних родитељских састанака: септембар, новембар, јануар, април, јун	Одељењске старешине
2.	Индивидуално праћење напредовања доласком родитеља у школу	Одељењске старешине; психолог
3.	Писмено обавештавање родитеља о проблемима у понашању или напредовању	Одељењски старешина; психолог
4.	Планирање мера за превазилажење проблема у похађању, понашању или образовном напредовању	Одељењски старешина; психолог; директор; Тим за заштиту ученика од насиља
5.	Сарадња са родитељима на изради педагошког профила	Психолог; одељењски старешина; Стручни тим за ИО
5.	Сарадња са родитељима на изради ИОП-а	Стручни тим за ИО
6.	Психолошко саветовање са родитељима о развојним проблемима и васпитног стила	Стручни сарадник, психолог
7.	Професионална оријентација – информисање, саветовање, посредовање, припрема ученика за полагање пријемних испита	Стручни тим за каријерно вођење
8.	Трибине о професионалној оријентацији и здравим стилевима живота	Стручни сарадник, психолог
9.	Анкетирање у вези са самовредновањем рада школе	Тим за самовредновање

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Екскурзија је факултативни ваннаставна активност која се остварује ван школе и може се организовати ако су испуњени следећи услови: дата писмена сагласност родитеља за најмање 60% ученика истог разреда, изузетно, 60% родитеља ученика одељења, сагласност Савета родитеља на програм и цену екскурзије и избор агенције, и ако су створени услови за остваривање циљева и задатака путовања.

Свака екскурзија мора да има свој циљ, задатак и садржај, односно, програм путовања који је саставни део годишњег плана рада школе.

Тим за израду предлога плана и програма екскурзије сваког разреда чине одељењске старешине тог разреда, наставник географије, историје и ликовне културе, као и представници Бачког парламента. Важна је улога предметних наставника географије, историје и ликовне културе као најкомпететнијих за избор релевантне дестинације ради остварења циљева екскурзије.

Најважнији циљеви извођења екскурзије, као факултативне активности су:

- 1) непосредно упознавање природних феномена,
- 2) упознавање историјски значајних локалитета,
- 3) упознавање других култура (када се екскурзија изводи у иностранству) или обичаја одређеног краја (када се изводи у земљи),
- 4) упознавање културног наслеђа - архитектуре и других садржаја културе и уметности,
- 5) упознавање привредних достигнућа која се могу довести у везу са програмом образовања у школи.

Поред едукативних нису занемарљиви ни циљеви који се односе на развијање позитивних друштвених вредности, развијање личних интересовања, упознавање са новим начинима провођења слободног времена, унапређење етоса.

Задаци екскурзије су:

- проучавање објекта и феномена у природи и друштву;
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима;
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика;
- упознавање начина живота и рада људи појединих крајева;
- развијање позитивног односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама;
- развијање позитивних социјалних односа;
- схватање значаја здравља и здравих стилова живота;
- подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Наставничко веће на седници од 06.09.2007.год. донело је одлуку да се реализација екскурзије за ученике свих разреда реализује према следећем распореду:

Први разред: правци у Војводини – два до три дана. Други разред: источна, централна и јужна Србија – три дана. Трећи разред: западна Србија – четири дана; иностранство у складу са Правилником, ако за то постоје материјалне могућности родитеља. Четврти разред: Балканско полуострво, Средња Европа (Беч, Будимпешта, Праг), северна Италија или Шпанија.

Наставничко веће на седници одржаној 30.08.2010.године потврдило је план реализације екскурзија. Комисија у саставу: Пантош Миле-професор историје, Марковић Милутин-професор географије, Јелић Валентина-професор српског језика и Ереш Анкица-академски сликар, саставила је следеће правце за реализацију екскурзије:

први разред

Први дан: Ковин – Београд – Нови – Сад - Сремски Карловци – Сомбор (преноћиште)

Други дан: Сомбор – Суботица - Палићко језеро - Лудошко језеро – Суботица (преноћиште)

Трећи дан: Суботица – Кикинда – Зрењанин - Царска бара – Ковачица - Панчево –Ковин

други разред

Први дан ;Ковин – Смедерево – Пожаревац - Велика Плана, Покајница, Марковац –

- Крагујевац - Краљево, манастир Жича – Врњачка Бања, манастири Љубостиња и Велуће, Трстеник, Крушевац, црква Лазарица – Врњачка Бања (ноћење)

Други и трећи дан ; Врњачка Бања – Ћићевац, Параћин- Гамзиград- Зајечар – Неготин – Ђердап 2 –

- Доњи Милановац – Лепенски Вир – Велико Градиште – Смедерево – Ковин (ноћење у Неготину или Лепенском Виру; најава посете Ђердапу 2).

трећи разред

правац I

Први дан: Ковин – Смедерево – Крагујевац – Чачак – Ужице (преноћиште)

Други дан: Ужице – Тара (преноћиште)

Трећи дан: Тара – Бајина Башта – Ваљево (преноћиште)

Четврти дан: Ваљево – Лазаревац – Аранђеловац - Смедеревска Паланка – Ковин

правац II

Ковин – Крушевац – Краљево – Копаоник (три преноћишта на Копаонику)

Напомена: Ако материјалне могућности родитеља допуштају, ученици трећег разреда могу да оду у иностранство и то: Мађарска (Будимпешта) или Б и Х и то четири дана.

четврти разред

први правац: класична Грчка

други правац: Будимпешта – Беч – Праг

трећи правац: северна Италија, Шпанија

Екскурзија за четврти разред(садашњи трећи),изводиће се у септембру месецу,садашњи четврти разред реализоваће екскурзију у септембру 2014. године, у трајању од седам дана на релацији Ковин-северна Италија-Француска-Шпанија.Тендер за екскурзију урађен је током 2013.године.Савет родитеља изабрао је туристичку агенцију Модена из Новог Сада.

ПРОГРАМ ИЗВОЂЕЊА ИЗЛЕТА

Излети се организују уз сагласнот родитеља, планирају на почетку школске године, једнодневни су, реализују се у оквиру наше земље, а имају за циљ обогаћивање знања и разумевања природних и друштвених појава, уметничких дела, развијања склоности према науци, култури и уметности. Излети су усклађени са наставним планом и програмом образовања за обавезне и изборне предмете и омогућавају непосредно искуство из кога се најефикасније и најефективније учи.

Активност	Носиоци активности	Оквирно време реализације
Посета Виминацијуму ученика 1. и 4. разреда.	СВ за друштвене науке	Септембар
Посета ученика 3. и 4. разреда Патријаршијском музеју и факултетима у Београду: Рударском, Филозофском, Филолошком и ПМФ-у. У повратку обилазак Авалског торња.	СВ за друштвене науке	Октобар
Посета Сајму књига и Музеју Иве Андрића	Наставници српског језика и књижевности	Октобар
Одлазак на Фестивал науке	СВ за природне науке и технологију	Децембар
Посета опсерваторијума, музеја	СВ за природне науке	

„Никола Тесла“ и Ботаничке баште у Београду		Март
Посета војном музеју у Београду	СВ за друштвене науке	Април
Посета Хемијском музеју у Београду	СВ за природне науке	Мај
Посета техничких факултета	СВ за природне науке	По договору, на дан отворених врата факултета

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

У сарадњи школе, родитеља и локалне самоуправе спроводе се активности усмерене на развој свести за спровећење и унапређење безбедности и здравља на раду.

Именована је овлашћена, сертификована фирма з вођење послова у вези са одржавањем безбедности и здравља на раду – „НИКАПА“ доо, из Ниша.

У циљу заштите безбедности и здравља на раду школа је донела више правилника и аката, обезбедила потребна средства, спроводи мере и организује обуке у циљу остваривања највиших могућих стандарда заштите.

	Правилници и акти на којима се заснива заштита безбедности и здравља на раду	Средства којима школа располаже у циљу одржавања безбедности и здравља на раду	Мере које се редовно спроводе ради обезбеђивања услова за заштиту безбедности и здравља на раду	Програми (обуке) који се у школи спроводе ради заштите безбедности и здравља на раду
1)	Правилник о безбедности и здрављу на раду	Ормарић за прву помоћ и заштиту	Сервисирање противпожарних апарата	Обука за противпожарну заштиту
2)	Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини	Сервисирани противпожарни апарати	Сервисирање система за грејање и одржавање котлова	Обука о заштити безбедности и здравља на раду

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА У ШКОЛИ

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКИХ ЗАЈЕДНИЦА

У школи функционише 13 одељењских заједница којима руководи председник. У оквиру одељењских заједница разматрају се питања од значаја за одељење у целини, групу ученика или појединачног учника у вези са реализовањем наставног процеса, додатне подршке, васпитног рада. Подршку раду одељењске заједнице пружа пре свега одељењски старешина, али и директор и стручни сарадник, психолог. У одељењским заједницама развијају се социјалне вештине, функционисање у оквиру колектива, толеранција, солидарност, подстиче се коперативно учење,

пружање помоћи и подршке ученицима који имају потребу за тим, развија другарство. Одељењска заједница бира два своја представника за Ђачки парламент школе.

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

Ученички парламент чине по два представника сваког одељења. Радом парламента руководи председник.

Циљ рада парламента је старање о поштовању права ученика у школи и унапређење квалитета рада школе.

Задаци рада парламента су:

- 1) давање мишљења и предлога стручним органима, Школском одбору, Савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, Школском развојном плану, Школском програму, начину уређивања школског простора, избору учбеника, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање;
- 2) разматрање односа и сарадње ученика и наставника и стручних сарадника и школског етоса;
- 3) обавештавање ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима парламента;
- 4) активно учешће у процесу планирања развоја школе и у самовредновању рада школе;
- 5) предлагање чланова стручног актива за развојно планирање из реда ученика.

Паламент бира два представника ученика који учествују у раду Школског одбора, односно проширеног сазива Школског одобра.

Садржај рада парламента:

1. Организовање јавних дискусија и дебата о питањима од посебног значаја за ученике
2. Иницирање и спровођење акција којима се обогаћује културни и спортски живот школе
3. Израда и реализација пројеката за унапређење услова рада школе
4. Израда и реализација пројеката за унапређење образовања и васпитања ученика у областима које нису заступљене обавезним наставним програмима
5. Учешће у хуманитарним акцијама
6. Промоција школе
7. Промоција науке, културе и уметности

Начин спровођења програма Ученичког парламента

Своје активности Ученички парламент спроводи самостално уз помоћ и подршку најкомпетенијих наставника за одређену област, директора, секретара, стручних сарадника, родитеља и локалне самоуправе. Ради унапређења свог рада парламент остварује сарадњу и са другим ученичким организацијама, пре свега у локалној средини, али и у држави, као и са организацијама цивилног друштва.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАНОВИ

У школи се образују ученици по индивидуалном образовном плану(ИОП). ИОП се за сваког појединачног ученика израђује за период од једног школског полугодишта, а за ученике првог разреда за један класификациони период(тримесечје), евалуирају се периодично и саставни су део евиденције о инклузивном образовању коју води Тим за инклузивно образовање.

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ МАРКЕТИНГА

Интерни маркетинг обухвата информације о дешавањима у школи – предавањима, резултатима ученика на такмичењима, радионицама, излетима и екскурзијама ученика и сл. Информације ће се представљати ученицима и запосленима путем зидних паноа. Током наставне године у холу и ходницима школе постављаће се изложбе радова ученика.

Екстерни маркетинг обухвата информације о делатности школе које се презентују путем школског веб-сајта, локалне радио станице, у листу „Мој Ковин“, као и кроз изложбе радова ученика у Дому културе у Ковину.

Председник Школског одбора